

**UCHWAŁA NR XXX/307/21
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 29 kwietnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na rok 2021 dla miasta Puławy**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 i art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) Rada Miasta Puławy uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się i przyjmuje do realizacji Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 dla miasta Puławy, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Puławy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Puławy

Bożena Krygier

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 dla miasta Puławy

Spis treści

Wstęp

Rozdział I

Diagnoza środowiska lokalnego

1.1 Młodzież a przemoc

1.1.1 Wyniki badań ankietowych wśród uczniów w szkołach

1.2 Dane statystyczne instytucji i organizacji

1.2.1 Dane Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „Agape”

1.2.2 Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach

1.2.3 Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach

1.2.4 Dane Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego

1.2.5 Dane Prokuratury Rejonowej w Puławach

1.2.6 Dane Sądu Rejonowego w Puławach

1.2.7 Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach

1.3 Zasoby środowiska lokalnego

Rozdział II

Podstawowe założenia programu

2.1 Podstawa prawna programu

2.2 Adresaci programu

2.3 Realizatorzy programu

2.4 Źródła finansowania programu

2.5 Monitorowanie i sprawozdawczość programu

Rozdział III

Cele programu

3.1 Główny cel programu

3.2 Cele szczegółowe programu

Rozdział IV

Obszary programu

Rozdział V

Kierunki i rodzaje działań programu

Rozdział VI

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach

Wstęp

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego jednym z elementów jest opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Na system składają się również inne zadania, wyszczególnione w przedmiotowej ustawie, a mianowicie:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program zakłada realizację wszystkich powyższych zadań.

Rodziny dotknięte przemocą znajdują się w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązujących przepisach prawnych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Ogromny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu. Statystyki pokazują, że wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

Na zlecenie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w 2019 roku zrealizowano badanie pn. „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie”, które pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jak i mechanizmów doznawania przemocy. Jak wynika z tych badań zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co świadczy o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje, różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne.

Kobiety i mężczyźni różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu różnice dotyczą stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy.

Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy w rodzinie, to stwierdzenie „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo osób się nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania.

Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin dotkniętych przemocą stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować, w sytuacji bycia świadkiem przemocy.

Biorąc pod uwagę złożoność problemu przemocy przeciwdziałać mu można tylko poprzez podejmowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym, które poprzez kompleksowe, wielowymiarowe udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, koordynację działań podmiotów działających w tym zakresie – zwiększają jej skuteczność oraz umożliwiają wzajemne uczenie się, dzielenie wiedzą i doświadczeniami.

Niniejszy program składa się z sześciu rozdziałów. Rozdział I stanowi diagnozę środowiska lokalnego. Rozdział II przedstawia podstawowe założenia programu. Rozdział III określa cele programu. Rozdział IV definiuje obszary programu. Rozdział V poświęcony jest kierunkom i rodzajom działań programu, natomiast rozdział VI opisuje działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozdział I

Diagnoza środowiska lokalnego

1.1 Młodzież a przemoc

1.1.1 Wyniki badań ankietowych wśród uczniów w szkołach

We wrześniu 2019 roku wśród uczniów szkół puławskich przeprowadzone zostały badania, dotyczące zagrożeń zjawiskami patologii społecznej oraz rezultatów prowadzonych działań profilaktycznych w placówkach oświatowych z terenu miasta Puławy. Badania zostały przeprowadzone na zlecenie Miasta Puławy przez firmę Badania Edukacja Wdrożenia sp. z o.o. Za część merytoryczną badań odpowiadał dr Robert Porzak.

W opracowaniu wyników badań wzięto pod uwagę dane pochodzące z badań ankietowych 1193 osób, z czego 20,9% stanowili uczniowie szkół podstawowych, 35,4% - uczniowie szkół o profilu zawodowym oraz 42,5% - uczniowie liceów ogólnokształcących.

W grupie uczniów dziewczęta i chłopcy są reprezentowani proporcjonalnie, z niewielką przewagą dziewcząt. Reprezentacja płci w poszczególnych typach szkół jest istotnie różna statystycznie, co wynika z rozbieżności struktur płciowych uczniów szkół o profilu zawodowym i uczniów liceów ogólnokształcących. Badaniami w szkołach podstawowych i szkołach o profilu zawodowym objęto więcej chłopców, niż dziewcząt. Różnice w proporcji płci wynoszą około 10 punktów procentowych.

Pod względem sytuacji rodzinnej badane grupy nie różnią się. Najwięcej uczniów żyje w rodzinach pełnych. Dzieci, które doświadczyły rozvodu rodziców to 12,5% badanych. Utrata jednego z rodziców z powodu śmierci dotyczy w większości uczniów szkół o profilu zawodowym.

Badane grupy różnią się liczebnością rodzeństwa. Najwięcej jednaków jest wśród uczniów szkół podstawowych i liceów. Najczęściej uczniowie deklarowali wychowywanie się w rodzinie z dwójką dzieci. Dwoje i więcej rodzeństwa częściej ma młodzież uczęszczająca do szkół o profilu zawodowym.

Wśród ojców przeważa wykształcenie wyższe i zawodowe. Typowe wykształcenie matek, to wykształcenie wyższe i średnie. Uczniowie szkół podstawowych najczęściej podają, iż rodzice mają wykształcenie wyższe. W tej grupie ponad połowa osób nie zna wykształcenia rodziców.

Uzyskane wyniki badań zamieszczone zostały w raporcie pn. „Ocena zapotrzebowania na działania profilaktyczne w środowisku uczniów szkół puławskich – tytoń, alkohol, narkotyki, przemoc”.

Główne wnioski uzyskane w badaniach:

1. Postawy uczniów wobec agresji i przemocy

Wśród uczniów dominuje obojętność wobec agresji werbalnej – deklaruje ją co trzeci uczeń. Podobna liczba uczniów wyraża zdecydowanie negatywne lub dezaprobujące ustosunkowanie wobec agresji werbalnej. Przyzwolenie dla agresji werbalnej występuje najczęściej wśród uczniów liceów ogólnokształcących, a nieakceptacja agresji werbalnej wśród uczniów szkół podstawowych.

Postawy wobec przemocy fizycznej są zdecydowanie bardziej krytyczne. Ponad dwie trzecie uczniów wyraża zdecydowanie negatywne ustosunkowanie do przemocy fizycznej. Odsetek ten jest na zbliżonym poziomie we wszystkich typach szkół.

2. Częstość agresji i przemocy obserwowanej w domu

Ponad połowa badanych uczniów zgłosiła co najmniej jeden epizod agresji werbalnej w domu. Zwykle były to zachowania występujące do kilku razy w roku. Częstszą obserwację agresji werbalnej deklarują uczniowie liceów ogólnokształcących.

Negatywne relacje w rodzinie obserwowane przez uczniów w domu przybierają zwykle postać wyrażania złości, doświadczanego kilka razy w miesiącu bądź częściej przez 45,5% uczniów. Kłótnie domowe odbywające kilka razy w miesiącu bądź częściej zgłosiło 41,9% uczniów. Złośliwe krytykowanie kogoś występuje w 30,5% domów kilka razy w miesiącu i częściej.

Agresja fizyczna rodziców była obserwowana co najmniej raz przez 23,4% uczniów. Większość uczniów stwierdziło, że obserwowało takie zachowania rodziców kilka razy w życiu.

3. Częstość doświadczania agresji i przemocy

Bycie obiektem złośliwości i ośmieszenia przydarzyło się około 1/3 uczniów. Doświadczanie złośliwości i ośmieszania miało miejsce raz lub kilka razy w życiu. Ponad 5% uczniów jest obiektem złośliwości i ośmieszania kilka razy w miesiącu i częściej.

Co trzeci uczeń słyszał skierowane do siebie wulgarne wymyślanie. Większość uczniów doświadczała wymyślenia raz lub kilka razy w życiu. 7,7% uczniów doświadcza takiej agresji kilka razy w roku, podobna liczba deklaruje częstszą ekspozycję na wulgaryzmy i wymyślanie.

Poważne groźby dotknęły raz lub kilka razy w życiu 15,8% badanych, w tym częściej uczniów szkół o profilu zawodowym. Zmuszenie do niechcianych czynności oraz poniżenie zdarzyło się 11,8% badanych uczniów co najmniej raz w życiu.

Przemoc jest zgłaszana przez kilkanaście procent uczniów. Do najczęstszych jej przejawów należą szarpanie i szturchanie. Sytuacje takie jako doświadczone raz lub kilka razy w życiu zgłasza 9,2% uczniów.

Odebrania pieniędzy lub przedmiotów doświadczyło co najmniej raz w życiu 7,8% badanych. Poważne pobicie raz lub kilka razy w życiu było udziałem 5,7% uczniów. Podobnie, jak w przypadku innych form agresji i przemocy, pobicia występowały częściej wśród uczniów szkół o profilu zawodowym.

1.2 Dane statystyczne instytucji i organizacji

1.2.1 Dane Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „Agape” za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020.

Lp.	Dane Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „Agape”	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Przeprowadzone konsultacje prawne	293	77	83	85	87	79
2.	Przeprowadzone konsultacje psychologiczne	195	72	65	68	70	62
3.	Przeprowadzone konsultacje specjalisty terapii uzależnień	3	-	13	12	11	8

1.2.2 Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zatrzymani do wytrzeźwienia – ogółem		373	410	531	537	211	234
1.	W tym osoby stosujące przemoc w rodzinie	101	21	132	65	45	20
Złożone wnioski o ściganie przestępstwa, dotyczące przemocy w rodzinie		107	81	70	96	96	84
Wszczęte postępowania przygotowawcze przeciwko sprawcy przemocy w rodzinie		107	48	70	61	96	44
Podjęte interwencje karalne dotyczące przemocy w rodzinie – ogółem		107	bd.	bd.	862	96	55
Zatrzymani sprawcy przemocy w rodzinie – ogółem		22	21	132	31	85	35
1.	Osoby trzeźwe	4	-	45	4	40	2
2.	Osoby nietrzeźwe	21	21	87	27	45	19
Rodziny, w których podjęte były interwencje – ogółem		572	bd.	253	862	460	553
Rodziny, w których podjęto procedurę „Niebieskie Karty” – ogółem		101	71	253	58	118	89

1.2.3 Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach	Ilość
-----	--	-------

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Rodziny, w których stwierdzono zjawisko przemocy w rodzinie	93	71	160	160	215	205
w tym dzieci		93	64	140	174	208	203
2.	Liczba osób objętych grupą wsparcia dla kobiet uwięzanych w przemoc domową						8
3.	Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym dla osób stosujących przemoc						10
Dane zespołu ds. rodziny							
4.	Ilość przeprowadzonych konsultacji psychologa						265
W tym ilość uczestniczących osób							49
5.	Ilość przeprowadzonych konsultacji pedagoga						1
W tym ilość uczestniczących osób							1
6.	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny						52
7.	Liczba przeprowadzonych szkoleń						2
W tym ilość uczestniczących osób							17
8.	Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia dla rodziców						10
Dane Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy i w Kryzysie							
9.	Ilość przeprowadzonych konsultacji psychologa						368
W tym ilość uczestniczących osób							60
10.	Ilość przeprowadzonych konsultacji psychologa dziecięcego						163
W tym ilość uczestniczących osób							42
11.	Ilość przeprowadzonych zajęć z psychoterapii						49
W tym ilość uczestniczących osób							10
12.	Ilość przeprowadzonych konsultacji prawnika						100
W tym ilość uczestniczących osób							53
13.	Liczba osób objęta specjalistycznym poradnictwem rodzinnym						31
14.	Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia dla rodziców						10

1.2.4 Dane Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Przeprowadzone rozmowy telefoniczne	169	272	55	77	53	47
2.	Bezpośrednie wizyty	195	325	124	329	203	236
3.	Osoby zamieszkujące w hostelu	5	8	2	9	13	6
w tym dzieci		-	2	-	1	6	3
4.	Osoby stosujące przemoc objęte terapią	14	16	12	14	16	15
5.	Przeprowadzone konsultacje prawne	13	18	14	17	13	-

1.2.5 Dane Prokuratury Rejonowej w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Prokuratury Rejonowej w Puławach	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020

1.	Liczba wniosków o wszczęcie postępowania, dotyczącego przemocy w rodzinie	138	163	190	53	218	174
2.	Postępowania dotyczące przemocy w rodzinie, w tym:						
2a.	liczba postępowań wszczętych	103	128	143	135	146	124
2b.	liczba postępowań umorzonych	32	41	45	50	67	40
2c.	liczba postępowań trafiających do sądu	74	64	70	67	84	60
3.	Zastosowany środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy – ogółem	52	57	85	59	80	77
3a.	dozór policyjny	26	26	46	35	31	27
3b.	tymczasowe aresztowanie	12	17	18	4	31	35
3c.	inne, jakie? - nakaz opuszczenia lokalu, - zakaz zbliżania i kontaktu z pokrzywdzoną osobą - powstrzymanie się od nadużywania alkoholu	14	14	21	20	18	15

1.2.6 Dane Sądu Rejonowego w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Sądu Rejonowego w Puławach	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie	79	73	94	117	165	83
2.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych:	79	71	68	66	74	80
2a.	wyrokiem skazującym	78	68	43	44	64	73
2b.	uniewinnieniem sprawcy	1	1	2	2	0	1
2c.	umorzeniem postępowania	0	2	23	5	10	6
3.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie, zakończonych wyrokiem skazującym, w tym:	78	68	43	44	64	
3a.	orzekającym karę pozbawienia wolności	76	57	34	38	43	64
3b.	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania	64	46	14	27	21	28
3c.	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z orzecznym dozorem kuratora sądowego	56	44	14	9	13	22
3d.	orzekającym inny rodzaj kary, jaki? - ograniczenie wolności - grzywna - nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne - kara mieszana	2 - - -	11 - - -	7 2 - -	6 - - -	20 1 - -	4 3 - 2

1.2.7 Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2015-2020

Lp.	Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach	Ilość					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba posiedzeń ogólnych Zespołu	5	5	5	6	4	4
2.	Liczba powołanych grup roboczych	91	72	129	124	100	90
3.	Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu, w tym od:	128	85	155	177	164	114
3a.	Komendy Powiatowej Policji w Puławach	82	58	123	147	129	81
3b.	Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach	37	19	27	24	32	32
3c.	Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach	3	1	0	0	0	0
3d.	Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach	5	5	0	1	3	0
3e.	Placówek oświatowych	-	1	5	3	0	1
3f.	Placówek ochrony zdrowia	1	1	0	2	0	0
4.	Rodzaj i ilość podjętych działań						
4a.	Zawiadomienie prokuratury	7	5	9	12	20	13

4b.	Skierowanie wniosku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach	35	22	42	36	39	30
4c.	Skierowanie wniosku do Sądu Rejonowego w Puławach	8	9	15	29	51	20
4d.	Wniosek do zakładu karnego o objęcie osoby programem korekcyjno-edukacyjnym	3	7	7	-	4	2
4d.	Inne, jakie? - udzielenie pomocy finansowej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, - wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, - udzielenie pomocy prawnej, - kierowanie do udziału w grupie wsparcia, - kierowanie do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie						

1.3 Zasoby środowiska lokalnego

Do zasobów środowiska lokalnego zaliczyć należy następujące instytucje i podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Komenda Powiatowa Policji w Puławach
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
4. Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego
5. Placówki ochrony zdrowia z terenu miasta Puławy
6. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Puławach
7. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Puławach
8. Prokuratura Rejonowa w Puławach
9. Sąd Rejonowy w Puławach
10. Szkoły i placówki systemu oświaty.
11. Urząd Miasta Puławy
12. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach

Rozdział II

Podstawowe założenia programu

2.1 Podstawa prawna programu

Podstawą prawną programu jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Dokumentami, z którymi koresponduje realizacja programu są:

- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawa o pomocy społecznej
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puławy
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Puławy
- Program współpracy Miasta Puławy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

2.2 Adresaci programu

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Puławy, a w szczególności:

- osoby i rodziny zagrożone przemocą w rodzinie
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie (w tym: kobiety, mężczyźni, dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne lub osoby niesamodzielne)
- osoby stosujące przemoc w rodzinie
- służby lub podmioty zajmujące się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą

- służby lub podmioty zajmujące się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc
- przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2.3 Realizatorzy programu

Podmiotami zaangażowanymi w realizację programu są:

- samorząd lokalny
- podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2.4 Źródła finansowania programu

Program finansowany jest w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Puławy.

2.5 Monitorowanie i sprawozdawczość programu

1. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Prezydent Miasta Puławy.
2. Za monitorowanie i koordynację prowadzonych działań programu odpowiedzialny jest Wydział Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Puławy.
3. Z realizacji programu sporządzane jest sprawozdanie końcowe, za które odpowiedzialny jest Wydział Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Puławy.
4. Prezydent Miasta Puławy przedkłada sprawozdanie końcowe z realizacji programu Radzie Miasta Puławy.

Rozdział III

Cele programu

3.1 Główny cel programu

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w mieście Puławy.

3.2 Cele szczegółowe programu

Celami szczegółowymi programu są:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Rozdział IV

Obszary programu

Obszary programu służą realizacji celów szczegółowych programu:

I. PROFILAKTYKA, DIAGNOZA SPOŁECZNA I EDUKACJA SPOŁECZNA

Realizacja celu 1.: zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy miasta Puławy, w tym osoby i rodziny zagrożone przemocą w rodzinie

II. OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE (ART. 10 UST. 1 PKT 1 I 4 USTAWY)

Realizacja celu 2.: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Odbiorcy: osoby dotknięte przemocą w rodzinie (w tym: kobiety, mężczyźni, dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne lub osoby niesamodzielne), jak również właściwe służby lub podmioty zajmujące się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą

III. ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE

Realizacja celu 3.: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Odbiorcy: osoby stosujące przemoc w rodzinie, jak również właściwe służby lub podmioty zajmujące się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

IV. PODNOSZENIE KOMPETENCJI, ROZWIJANIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Realizacja celu 4.: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Odbiorcy: przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rozdział V

Kierunki i rodzaje działań programu

OBSZAR I.: PROFILAKTYKA, DIAGNOZA SPOŁECZNA I EDUKACJA SPOŁECZNA

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Puławy

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy)

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiają jej stosowanie
- opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy) i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na terenie miasta Puławy, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich (art. 9 ust. 1 ustawy)

1.2.3. Współpraca między miastem Puławy a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe

Wskaźniki:

- liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych
- liczba zrealizowanych działań
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

1.3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy) oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- liczba osób, którym udzielono porady
- liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 ustawy)

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy)

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

OBSZAR II.: II. OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE (ART. 10 UST. 1 PKT 1 I 4 USTAWY)

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

1.1.1. Utworzenie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy)

1.1.2. Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 9a ust. 7, 10, 13-14 ustawy)

1.1.3. Upowszechnianie baz danych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

1.1.4. Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym:

- punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

1.1.5. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnianie współpracy między instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba zespołów interdyscyplinarnych
- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego
- liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych
- liczba spotkań grup roboczych
- liczba przekazanych aktualnych baz danych
- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba utworzonych ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba utworzonych w danym roku innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy)

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach indywidualnych
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach grupowych

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych

2.3.3. Realizacja form pomocy programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym w uzasadnionych przypadkach działania na rzecz reintegracji rodzin

2.3.4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy przez punkty konsultacyjne

2.3.5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy)

2.3.6. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

2.3.7. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy

2.3.8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieska Karta”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieska Karta” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieska Karta”
- liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”, w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej i seksualnej
- liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”
- liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych
- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej)
- liczba grup terapeutycznych
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne
- liczba grup wsparcia
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
- liczba punktów konsultacyjnych
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych
- liczba ośrodków wsparcia
- liczba miejsc w ośrodkach wsparcia
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia, w tym z pomocy w formie schronienia
- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy w rodzinie
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji
- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w trybie art. 12a ustawy
- liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
- liczba lokali socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w pierwszej kolejności

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

2.4. Monitoring działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie
- liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań
- liczba raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

OBSZAR III.: ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje samorządowe, podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań:

3.1.1. Rozpowszechnianie informatorów zawierających bazy danych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba przekazanych aktualnych informatorów w wersji papierowej i/lub elektronicznej
- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

3.2.1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w tych w ramach procedury „Niebieska Karta”

Wskaźniki:

- liczba osób objętych procedurą „Niebieska Karta”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D”
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą w rodzinie przez sporządzenie aktu oskarżenia
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą w rodzinie przez umorzenie postępowania

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

3.3. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

Rodzaje działań:

3.3.1. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

3.3.2. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych

- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

3.4. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi

Rodzaje działań:

3.4.1. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny

Wskaźniki:

- liczba realizowanych programów wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- liczba osób uczestniczących w programach wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie

OBSZAR IV.: I. PODNOSZENIE KOMPETENCJI, ROZWIJANIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.1.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

4.2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowym osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych

Rozdział V

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

1. Zespół realizuje zadania własne gminy określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Siedzibą Zespołu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach.
3. Terenem działania Zespołu jest miasto Puławy.

4. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Sądu Rejonowego w Puławach, Prokuratury Rejonowej w Puławach, Komendy Powiatowej Policji w Puławach, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowej, szkół i placówek systemu oświaty, placówek ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

5. Adresatami działań podejmowanych przez Zespół są mieszkańcy Puław, a w szczególności:

- rodziny, w których występują przypadki stosowania przemocy wobec dziecka, współmałżonka lub innego członka rodziny,
- rodziny, w których występuje zaniedbywanie dzieci,
- rodziny, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem,
- rodziny, w których występuje problem używania środków psychoaktywnych,
- rodziny w których występuje ryzyko stosowania przemocy.

6. Podstawowym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w jego skład, w szczególności poprzez prowadzenie następujących działań:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.